

CENTRAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG

Beslissing in de zaak onder nummer van: C2021.1079

CENTRAAL TUCHTCOLLEGE voor de Gezondheidszorg Beslissing in de zaak onder nummer C2020/1079 van: A., wonende te B., appellant, klager in eerste aanleg, gemachtigde: mr. L. Rijsdam, advocaat te Leiden, tegen C., uroloog, werkzaam te D., beklagde in beide instanties, gemachtigde: mr. D.E. Thiescheffer, advocaat te Amsterdam. 1. Verloop van de procedure A. - hierna klager - heeft op 9 december 2020 bij het Regionaal Tuchtcollege te Den Haag tegen C. - hierna de uroloog - een klacht ingediend. Bij beslissing van 13 juli 2021, onder nummer D2021/2640-2020-180a, heeft dat College de klacht ter zake van onderdeel a. gegrond verklaard en daarvoor aan de uroloog de maatregel van waarschuwing opgelegd. Het Regionaal Tuchtcollege heeft de klacht voor het overige ongegrond verklaard en het verzoek om schadevergoeding afgewezen. Klager is van die beslissing tijdig in beroep gekomen. De uroloog heeft een verweerschrift in beroep ingediend. De zaak is op de openbare zitting van het Centraal Tuchtcollege van 13 april 2022 behandeld tegelijk met de zaak C2020.1080. De zaken zijn niet gevoegd. Klager is verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde mr. Rijsdam. Ook de uroloog was aanwezig, bijgestaan door mr. Thiescheffer. Tevens was ter zitting aanwezig mevrouw E., de partner van klager. Partijen hebben spreek aantekeningen overgelegd. 2. Beslissing in eerste aanleg Het Regionaal Tuchtcollege heeft aan zijn beslissing het volgende ten grondslag gelegd. "2. De feiten 2.1 Beklaagde is als uroloog werkzaam in het F. Ziekenhuis, locatie D. (hierna: het F.). 2.2 Klager is door zijn waarnemend huisarts verwezen naar het F. voor een nadere analyse vanwege infertiliteit en klachten die mogelijk passen bij testosteroninsufficiëntie. 2.3 Klager heeft in de ochtend van 19 november 2020 een eerste consult gehad bij een collega van beklagde, G. (beklaagde in de zaak met klachtnummer 2020-180b, hierna te noemen: G.). Omdat klager niet tevreden was over het verloop van dit consult, heeft hij direct na afloop daarvan verzocht zijn behandeling over te dragen aan een andere uroloog. Zo is beklagde bij de behandeling van klager betrokken geraakt. 2.4 In de middag van 19 november 2020 zijn de hulpvraag van klager en de te kiezen behandelstrategie in het overleg van de vakgroep urologie (hierna: het MDO) besproken. Uitkomst van het MDO was dat aan klager Clomifeen (hierna ook: Clomid) zou worden voorgeschreven, een oestrogeenreceptormodulator die een positief effect kan hebben op het testosteron. 2.5 Tijdens een telefonisch consult op vrijdag 27 november 2020 heeft beklagde de uitkomsten van het MDO met klager gedeeld. Nadat klager ermee had ingestemd dat beklagde zijn nieuwe behandelaar zou worden, heeft beklagde voorgesteld om te starten met de behandeling door middel van Clomid, 25mg (om de dag). Beklaagde heeft vervolgens een recept uitgeschreven. 2.6 Tijdens de ochtendoverdracht van maandag 30 november 2020 meldde G. dat zij klager tijdens haar weekenddienst aan de lijn had gehad, die haar gemeld had dat beklagde hem een verkeerd medicijn had voorgeschreven, namelijk Clomipramine (een antidepressivum) in plaats van Clomid. G. heeft excuses gemaakt

voor deze fout en aangegeven dat hierover direct na het weekend contact zou worden opgenomen. 2.7 Direct na de ochtendoverdracht heeft beklagde met klager gebeld om zijn excuses aan te bieden. Klager vertelde het middel niet gebruikt te hebben, maar uitte wel zijn zorgen over gevolgen die hadden kunnen intreden als hij het middel wel gebruikt zou hebben. 2.8 Ook vertelde klager aan beklagde dat zijn vervolgspraak was ingepland met G. Dit was in strijd met zijn wens om niet langer door G. behandeld te worden. In reactie hierop heeft beklagde onder meer gezegd dat sprake was van 'Murphy's law'. 2.9 Beklagde heeft vervolgens benoemd dat hij zich voor kon stellen dat, om wat zich had voorgedaan, het vertrouwen van klager in hem verloren was gegaan. Omdat dit in zijn ogen geen basis was voor een goede behandelrelatie, heeft beklagde voorgesteld klager door te verwijzen naar een andere specialist. Klager heeft hiermee ingestemd en verzocht om verwijzing naar het H. (H.). Beklagde heeft hierop toegezegd het juiste recept naar de apotheek te sturen en de verwijzing te gaan regelen. Beklagde heeft het (juiste) recept uitgeschreven en een verwijsbrief opgesteld, die op 1 december 2020 is doorgestuurd naar de afdeling urologie van het H. 2.10 Het voorval als omschreven onder 2.6 was voor beklagde aanleiding de klachtenfunctionaris van het F. in te lichten. Omdat klager het foutief voorgeschreven medicijn niet had ingenomen en de fout van beklagde daarmee geen medische consequenties had gehad, er reeds tweemaal excuses waren aangeboden (eerst door G. en daarna door beklagde) en klager inmiddels was verwezen naar het H., is in overleg met de klachtenfunctionaris besloten geen aanvullende actie te ondernemen. 2.11 Op 19 januari 2021 heeft klager gebeld met het secretariaat van de afdeling urologie van het F. voor een herhaalrecept Clomid. Omdat voor het secretariaat niet direct duidelijk was wie de behandelaar was van klager, is het verzoek van klager uitgezet op de afdeling. Aangezien voor beklagde onduidelijk was of de behandeling van klager inmiddels was overgenomen door het H., is de vraag of er nog een herhaalrecept mocht worden afgegeven, op 20 januari 2021 besproken in het MDO. Ook is de kwestie neergelegd bij de raad van bestuur en bij de klachtenfunctionaris van het F. Besloten is hierna, om bij het H. te informeren of klager daar al gezien was door een specialist. Toen uit navraag bij het H. bleek dat klager daar gezien was door een fertilititeitsarts en door een uroloog en dat een vervolgspraak gepland stond, is besloten dat beklagde geen vervolgrecept meer kon uitschrijven. Dit is door het secretariaat aan klager meegedeeld. 3. De klacht Klager verwijt beklagde, zakelijk weergegeven, dat hij: a. een verkeerd medicijn heeft voorgeschreven; b. de mogelijke consequenties van inname van het verkeerde medicijn heeft weggewuifd als 'aannames'; c. als reactie op het feit dat met de verkeerde uroloog een afspraak was ingepland, heeft gereageerd met de woorden 'Murphy's law'; d. de toezegging dat een herhaalrecept telefonisch kon worden verkregen, niet is nagekomen, waardoor klager niet heeft kunnen beschikken over zijn medicijnen. 4. Het standpunt van beklagde Beklagde heeft de klachten en de daaraan ten grondslag gelegde stellingen bestreden. Voor zover nodig wordt daarop hieronder ingegaan. 5. De beoordeling Klachtonderdeel a: voorschrijven verkeerd medicijn 5.1 Beklagde erkent dat hij aan klager op 27 november 2020 een verkeerd medicijn heeft voorgeschreven, namelijk Clomipramine in plaats van Clomid. Beklagde heeft een fout gemaakt bij het intypen van de naam van het medicijn in het systeem: na het intypen van de letters 'Clomi' kreeg hij alleen 'Clomipranine' als treffer, waarna hij dit medicijn heeft aangeklikt en voorgeschreven. Bij de vervolghandeling, het daadwerkelijk verzenden van het medicijn aan de apotheek, heeft beklagde (kennelijk) geen extra controle meer uitgevoerd. 5.2 Beklagde

erkent dat dit nooit had mogen gebeuren. Hij is enorm geschrokken van het incident. Hij heeft klager persoonlijk excuses gemaakt toen hij hoorde dat hij een verkeerd medicijn voorgeschreven had. 5.3 Met klager is het College van oordeel dat beklagde – door na te laten een (extra) controle uit te oefenen op de door hem ingetypte (eerste letters van de) medicijnaam, met als gevolg dat hij een verkeerd medicijn heeft voorgeschreven – heeft gehandeld in strijd met de zorg die hij als arts tegenover klager had moeten betrachten. 5.4 De omstandigheden dat klager het medicijn uiteindelijk niet heeft ingenomen, waardoor de fout geen medische consequenties heeft gehad, en dat klager ook een eigen verantwoordelijkheid heeft bij het doornemen van de bijsluiter voorafgaand aan het innemen van een (nieuw) medicijn, doen hieraan op zichzelf niet af. 5.5 Omdat beklagde zijn werkwijze sinds het incident heeft aangepast (hij voert nu een extra controle uit voordat hij een medicijn naar de apotheek doorstuurt) en omdat hij ook organisatie-breed heeft gezocht naar mogelijkheden om de werkprocessen te verbeteren om herhaling te voorkómen (zo heeft hij de kwestie in het MDO en met de klachtenfunctionaris besproken en is de casus van klager op enig moment ook in de raad van bestuur van het F. ter sprake gebracht) is het College van oordeel dat beklagde zich toetsbaar heeft opgesteld en dat met de lichtste maatregel – die van een waarschuwing – kan worden volstaan.

Klachtonderdelen b en c: wegwuiven van de consequenties van de inname van een verkeerd medicijn als ‘aannames’ en reageren met de woorden ‘Murphy’s law’ 5.6

Daarnaast verwijt klager beklagde dat hij zijn zorgen over de mogelijke effecten van inname van een verkeerd medicijn heeft weggewimpeld als ‘aannames’ en dat hij in reactie op een andere fout (een verkeerd ingeplande afspraak) heeft gereageerd met de woorden ‘Murphy’s law’. 5.7 Beklagde heeft in zijn verweerschrift en tijdens de zitting uitgelegd dat hij voornoemde bewoordingen, of woorden van gelijke strekking, inderdaad heeft gebruikt tijdens het telefoongesprek van 30 november 2020, maar dat hij de ernst van de situatie daarmee geenszins heeft willen bagatelliseren. Dat zijn woorden door klager wel als bagatelliserend zijn ervaren, wordt door beklagde zeer betreurd. 5.8 Het College overweegt in dit verband dat verwijten over de inhoud en wijze van (mondelling) communicatie zich vaak moeilijk op hun juistheid laten beoordelen. Het College is immers van die communicatie geen getuige geweest. Het is vaak ‘de toon die de muziek maakt’ en behalve de toon van een boodschap is ook de context waarin iets gezegd wordt doorgaans van groot belang. Dit alles maakt het beoordelen van de wijze van bejegening voor het College tot een moeilijke opgave, ook al heeft klager in dit geval een (door hemzelf gemaakt) transcript van het bewuste telefoongesprek overgelegd. 5.9 Uit het transcript, gelezen in samenhang met de gedingstukken en met hetgeen op de zitting is besproken, blijkt voor het College niet dat beklagde – van wie als professioneel zorgverlener zonder meer mag worden verwacht dat hij een gesprek waarin excuses moeten worden gemaakt en waarin een beroep wordt gedaan op zijn inlevingsvermogen, in goede banen kan leiden – tijdens het telefoongesprek communicatief of anderszins tekort geschoten is. Het College concludeert dan ook dat de onderdelen b. en c. van de klacht ongegrond zijn.

Klachtonderdeel d: niet-nakomen afspraak herhaalrecept 5.10 Het vierde en laatste klachtonderdeel ziet op het feit dat beklagde – tegen de afspraken in – op 19/20 januari 2021 geen herhaalrecept meer heeft afgegeven, waardoor klager niet meer over zijn medicijnen heeft kunnen beschikken. 5.11 Uit het onder 2.11 overwogene blijkt dat beklagde deze kwestie achtereenvolgens aan het MDO, de raad van bestuur en de klachtenfunctionaris heeft voorgelegd. Na dit interne overleg, en nadat beklagde zich ervan had vergewist dat de behandeling inmiddels door de

specialisten van het H. opgepakt was, heeft beklagde afgezien van het voorschrijven van een herhaalrecept. Het College is van oordeel dat deze handelwijze getuigt van zorgvuldigheid. Beklaagde heeft hiermee immers voorkómen dat hij met het uitschrijven van een herhaalrecept zou interveniëren in de behandeling van de opvolgend specialisten, terwijl hij geen kennis had van het effect van de behandeling met Clomid en hij ook de patiëntgegevens van klager niet meer kon inzien. 5.12 Dat aan klager mogelijk niet duidelijk is meegedeeld dat de toezegging dat hij voor een herhaalrecept naar het F. mocht bellen alléén gold zo lang de behandeling nog niet door de opvolgend specialisten van het H. overgenomen was, is – zeker in het licht van de communicatieproblemen die zich tussen klager, beklagde (en medebeklaagde) eind 2020 al hadden voorgedaan – betreurenswaardig, maar maakt het oordeel van het College niet anders. Dit geldt temeer nu tijdens de zitting duidelijk is geworden dat klager, toen hij op 19 januari 2021 belde voor een herhaalrecept, het medicijn Clomid al niet meer innam terwijl hij daarvan nog een bescheiden voorraad voorhanden had, waardoor van een situatie van het niet kunnen beschikken over voldoende medicijnen geen sprake was. Conclusie en schadevergoeding 5.13 Met betrekking tot de klachtonderdelen b., c. en d., kan beklagde geen verwijt worden gemaakt als bedoeld in artikel 47, eerste lid onder a, van de Wet BIG. De klacht zal in zoverre ongegrond worden verklaard. 5.14 Ten aanzien van klachtonderdeel a. is de conclusie dat beklagde in strijd heeft gehandeld met de zorg die hij ten opzichte van klager behoorde te betrachten. Zoals al overwogen, zal het College beklagde hiervoor de maatregel van een waarschuwing opleggen. Voor een vergoeding van de kosten die klager heeft moeten maken voor bezoeken en behandelingen in het F. is – nog daargelaten dat (de gemachtigde van) klager niet heeft begroot hoe hoog deze kosten precies waren – in een procedure als deze geen plaats. Het College zal het verzoek hiertoe dan ook afwijzen”. 3. Vaststaande feiten en omstandigheden Klager stelt in beroep dat het Regionaal Tuchtcollege in zijn beslissing de feiten onjuist heeft weergegeven en deels ook in de verkeerde volgorde heeft gezet. Anders dan klager is het Centraal Tuchtcollege van oordeel dat overweging “2. De feiten” van de beslissing van het Regionaal Tuchtcollege een adequate weergave is van de feiten die relevant zijn voor de beoordeling van de zaak. Het Centraal Tuchtcollege zal bij de beoordeling van het beroep van die feiten uitgaan. De door klager voorgestelde verbeteringen van de door het Regionaal Tuchtcollege vastgestelde feiten zijn interpretaties van klager of toevoegingen die niet relevant zijn voor de beoordeling van de zaak. Het Centraal Tuchtcollege neemt deze dan ook niet over. 4. Beoordeling van de ontvankelijkheid van het beroep Omvang beroepsprocedure Klager kan alleen beroep instellen voor zover het Regionaal Tuchtcollege zijn klacht heeft afgewezen of voor zover hij in zijn klacht niet-ontvankelijk is verklaard (artikel 73 lid 1 Wet BIG). Het Regionaal Tuchtcollege heeft klachtonderdeel a. gegrond verklaard. Dit betekent dat beroep tegen dat klachtonderdeel niet mogelijk is. Klager is dan ook niet-ontvankelijk in het beroep voor zover dat is gericht tegen klachtonderdeel a. Nieuwe klachten Nieuwe klachten vallen buiten het bereik van het beroep. Het Centraal Tuchtcollege kan in beroep namelijk alleen oordelen over die klachten die al aan het Regionaal Tuchtcollege ter beoordeling zijn voorgelegd. Volgens klager heeft de uroloog Clomid voorgeschreven zonder voorafgaand lichamelijk onderzoek, zonder de uitslag van de bloedwaarden af te wachten, een en ander op basis van een moeizaam verlopen gesprek van klager met zijn collega-uroloog. Bij de procedure bij het Regionaal Tuchtcollege is het verwijt dat de uroloog onzorgvuldig heeft gehandeld door aan klager Clomid voor te schrijven zonder dat hij daarbij een eigen beleid heeft gevolgd niet aan de orde geweest. Voor zover klager dit verwijt in beroep als nieuwe klacht

aan het Centraal Tuchtcollege voorlegt, is hij daarin niet-ontvankelijk. 5. Beoordeling van het beroep 5.1 Het beroep van klager gaat allereerst over de onzorgvuldige bejegening door de uroloog, waarbij de uroloog volgens klager de mogelijke consequenties van inname van het verkeerde medicijn heeft weggewuifd als ‘aannames’ (klachtonderdeel b) en waarbij hij als reactie op het feit dat een afspraak was ingepland met de verkeerde uroloog heeft gereageerd met de woorden ‘Murphy’s law’ (klachtonderdeel c). Klager stelt in zijn beroepschrift verder aan de orde dat de uroloog zijn toezegging dat klager telefonisch een herhaalrecept kon krijgen, niet is nagekomen (klachtonderdeel d). Klager wil met zijn beroep bereiken dat het Centraal Tuchtcollege deze klachtonderdelen (her)beoordeelt en in beroep alsnog gegrond verklaart en aan de uroloog daarvoor een zwaardere maatregel oplegt dan een waarschuwing. 5.2 De uroloog heeft verweer gevoerd en heeft het Centraal Tuchtcollege verzocht om het beroep te verwerpen. 5.3 Het Centraal Tuchtcollege heeft kennisgenomen van de inhoud van de aan het Regionaal Tuchtcollege voorgelegde klacht en het debat dat partijen daarover bij dat tuchtcollege hebben gevoerd. Het door het Regionaal Tuchtcollege opgebouwde zaaksdossier is aan het Centraal Tuchtcollege gestuurd. 5.4 In beroep hebben partijen het debat schriftelijk nog een keer gevoerd. Daarbij heeft ieder van hen standpunten ingenomen over de door het Regionaal Tuchtcollege vastgestelde feiten en de door dat college gegeven beschouwingen en beslissingen. Tijdens de mondelinge behandeling op 13 april 2022 is dat debat voortgezet. 5.5 De bespreking van de zaak in raadkamer na de mondelinge behandeling in beroep heeft het Centraal Tuchtcollege niet geleid tot het vaststellen van andere feiten of tot andere beschouwingen en beslissingen dan die van het Regionaal Tuchtcollege. 5.6 Ook het Centraal Tuchtcollege is van oordeel dat de uroloog wat betreft de klachtonderdelen b, c en d bij zijn beroepsmatige handelen is gebleven binnen de grenzen van wat van hem als redelijk bekwaam en redelijk handelend uroloog mag worden verwacht. Het Centraal Tuchtcollege neemt over dat wat het Regionaal Tuchtcollege daarover in de beslissing onder het kopje “5. De beoordeling” heeft overwogen. Telefoongesprek 30 november 2020 5.7 Evenals het Regionaal Tuchtcollege is het Centraal Tuchtcollege van oordeel dat de uroloog tijdens het telefoongesprek van 30 november 2020 met klager voldoende professioneel is opgetreden (klachtonderdelen b en c). Het Centraal Tuchtcollege is niet gebleken dat de uroloog de ernst van het voorschrijven van verkeerde medicatie heeft miskend of het feit dat er een afspraak was ingepland met de verkeerde uroloog, heeft gebagatelliseerd. De uroloog heeft in het telefoongesprek herhaaldelijk en ook nadien diverse keren zijn excuses aangeboden en het Centraal Tuchtcollege heeft geen reden om te twijfelen aan de oprechtheid daarvan. De telefonische opmerkingen van de uroloog dat hij niet weet wat voor klager de mogelijke consequenties hadden kunnen zijn als klager het verkeerde medicijn had ingenomen en dat de door klager genoemde consequenties (tegenovergestelde werking, afvlakking testosteron en libido) een ‘aannname’ zijn, zijn op zichzelf juist en niet als onzorgvuldig aan te merken. 5.8 Voor zover klager er ook over heeft geklaagd dat de uroloog geen telefonisch contact met de huisarts heeft opgenomen zoals hij telefonisch had toegezegd, acht het Centraal Tuchtcollege het ongelukkig dat de uroloog aan deze mededeling geen gevolg heeft gegeven, maar omdat de uroloog de huisarts dezelfde dag nog schriftelijk over het vervolgbeleid heeft geïnformeerd door de huisarts een kopie toe te sturen van zijn verwijsbrief aan de opvolgend specialist van het H., is deze omissie voldoende hersteld. Van tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen is geen sprake. Herhaalrecept 5.9 Ook heeft de uroloog naar het oordeel van het Centraal Tuchtcollege adequaat gehandeld door geen herhaalrecept uit te schrijven toen klager

daarom vroeg op 19 januari 2021, omdat klager toen al onder behandeling was bij de opvolgend specialist van het H. en een herhaalrecept klagers behandeling daar ongewenst zou kunnen doorkruisen. Het Centraal Tuchtcollege merkt hierbij op dat klager terecht heeft opgemerkt dat hij het medicijn Clomid nog innam toen hij op 19 januari 2021 belde voor een herhaalrecept. Het Centraal Tuchtcollege neemt dan ook uit de beslissing van het Regionaal Tuchtcollege niet over de zinsnede: 'het medicijn Clomid al niet meer innam' (rechtsoverweging 5.12, zevende regel van boven).

5.10 Het Centraal Tuchtcollege zal het beroep verwerpen. 6. Beslissing Het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg: verwerpt het beroep. Deze beslissing is gegeven door: E.J. Daalder, voorzitter; B.J.M. Frederiks en A.S. Gratama, leden juristen en P.J.M. Kil en M.G.M. Smid-Oostendorp, leden beroepsgenoten en D. Brommer, secretaris. Uitgesproken ter openbare zitting van 18 mei 2022. Voorzitter w.g. Secretaris w.g.